

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં

આર/સિવિલ રિવિઝન એપ્લિકેશન નંબર ૮૧/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંજીવ જે. ઠાકર

સહી/ -

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

ચૌધરી ડાહ્યાભાઈ જોયતરામ

વિરુદ્ધ

ચૌધરી હરેશકુમાર લવજીભાઈ અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર નંબર ૧ તરફથી શ્રી કેયુર એ. વ્યાસ (૩૨૪૭)

અરજદાર નંબર ૧ તરફથી શ્રી ભૌમિક ધોળકીયા (૭૦૦૯)

સામાવાળા નંબર ૩ ના નામ કમી કરેલ છે

સામાવાળા નંબર ૨.૧, ૨.૨, ૨.૩, ૨.૪, અને ૨.૬ તરફથી શ્રી જે. વી.
વાઘેલા (૫૮૦૯)

સામાવાળા નંબર ૧ તરફથી શ્રી કમલેશ એસ. કોટાઈ (૬૧૫૦)

સામાવાળા નંબર ૨.૫ અને ૪ ને નોટિસની બજવણી થયેલ છે.

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ સંજીવ જે. ઠાકર

તારીખ:૧૭/૦૭/૨૦૨૫

ભૌમિક ચુકાદો

૧. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આ બાબત અંતિમ નિકાલ માટે લેવામાં આવે છે.તેથી, નિયમ તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો છે.શ્રી કોટાઈ વિદ્વાન વકીલ સામાવાળા વતી નિયમની નોટિસની સેવા માફ કરે છે.

૨. વર્તમાન સિવિલ રિવિઝન અરજીમાં રેગ્યુલર સિવિલ સ્યુટ નંબર ૨૬૫/૨૦૧૫ (ઓલ્ડ સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૦૧/૨૦૦૮) માં એક્ઝિબિટ જ૧ હેઠળ પસાર કરાયેલા આદેશને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેમાં જથા એડિશનલ સિવિલ જજ, કલોલ દ્વારા સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ના આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ની જોગવાઈઓ હેઠળ સામાવાળા નંબર ૪ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીને ફગાવી દેવામાં આવી છે.

૩. સંક્ષિપ્તતા માટે, અહીં પક્ષકારોને ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ તેમની મૂળ સ્થિતિ અનુસાર સંદર્ભિત કરવામાં આવે છે.

૪. વર્તમાન અરજીમાં ઉદ્ભવતા સંક્ષિપ્ત તથ્યો એ છે કે વાદીએ કરારની ચોક્કસ કામગીરી માટે, તારીખ ૨૯/૧૧/૧૯૯૭ અને ૨૫/૦૭/૨૦૦૮ પર સામાવાળા નંબર ૪ ની તરફેણમાં સામાવાળા નંબર ૨ દ્વારા ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ-દસ્તાવેજને રદ કરવા માટે સિવિલ દાવો નંબર ૧૦૧/૨૦૦૮ દાખલ કર્યો હતો. સામાવાળા ઉપરોક્ત દાવામાં હાજર થયો અને સી. પી. સી. ના આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ ની જોગવાઈઓ હેઠળ અરજી દાખલ કરી અને ફરિયાદ અને ફરિયાદ સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજો પર વિચાર કર્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપરોક્ત અરજીને નકારી કાઢી હતી. તેથી, વર્તમાન સિવિલ રિવિઝન એપિલકેશન.

સામાવાળા – અરજદારની રજૂઆતો

પ. સામાવાળા નંબર ૪ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભૌમિક ઢોલારિયાએ મુખ્યત્વે દલીલ કરી છે કે વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ દીવાની દાવો નિરાશાજનક રીતે પ્રતિબંધિત છે કારણ કે ઉપરોક્ત દાવો ૨૨/૦૮/૨૦૦૮ પર દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, જેમાં વાદી ૨૯/૧૧/૧૯૯૭ ના કરારના ચોક્કસ પ્રદર્શનનો દાવો કરી રહ્યો છે. વધુમાં, એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે વાદીએ સામાવાળા નંબર ૧ દ્વારા સામાવાળા નંબર ૨ની તરફેણમાં કરવામાં આવેલા વેચાણ-દસ્તાવેજને પડકાર્યો નથી અને વાદીએ માત્ર તે વેચાણ-દસ્તાવેજને પડકાર્યો છે જે સામાવાળા નંબર ૨ દ્વારા સામાવાળા નંબર ૪ની તરફેણમાં કરવામાં આવ્યો છે અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે અગાઉના વેચાણ-દસ્તાવેજ ૨૯/૦૩/૨૦૦૮ ને વાદી દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો નથી, તેથી દાવો દાખલ કરવા માટે વાદી માટે કાર્યવાહીનું કોઈ કારણ ઊભું થયું નથી અને તેથી, એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે વાદીએ માત્ર તે વેચાણ-દસ્તાવેજને પડકાર્યો છે જે સામાવાળા નંબર ૨ દ્વારા સામાવાળા નંબર ૪ની તરફેણમાં કરવામાં આવ્યો છે. નકારી કાઢવાની જરૂર છે કારણ કે વાદી માટે દાવો દાખલ કરવા માટે કાર્યવાહીનું કોઈ કારણ ઊભું થયું નથી.

૬. પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલે એવી પણ દલીલ કરી છે કે, તે પ્રતિવાદીનો કેસ છે કે જો ૨૯/૧૧/૧૯૯૭ તારીખના વેચાણ કરારનો અભ્યાસ કરવામાં આવે, તો ઉપરોક્ત કરાર ખાસ જણાવે છે કે દાવાની મિલકતનો હક સ્પષ્ટ અને વેચાણપાત્ર છે અને જ્યારે વાદી વેચાણની બાકીની રકમ ચૂકવે ત્યારે વેચાણ-દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવો પડશે અને દાવાને ધ્યાનમાં રાખીને, વાદીએ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે વેચાણ કરાર ૨૯/૧૧/૧૯૯૭ પર અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો છે.તે વાદીનો કેસ નથી કે વેચાણની બાકીની રકમ પણ વાદી દ્વારા ચૂકવવામાં આવે છે.વાદીએ દાવામાં જે એકમાત્ર ફરિયાદ ઉઠાવી છે તે એ છે કે દાવો મિલકતને લગતા ભાડૂતનો કેસ હતો અને તેથી, વેચાણ-દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો ન હતો.પ્રતિવાદીનો કેસ એવો છે કે જ્યાં સુધી વાદી દ્વારા ૧૦/૦૫/૨૦૦૮ પર જાહેર નોટિસ જારી કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, તારીખ ૨૯/૧૧/૧૯૯૭ ના વેચાણ કરારના અમલ પછી કોઈ પત્રવ્યવહાર થયો નથી, તેથી, એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે અરજીને નકારી કાઢવી જરૂરી છે, કારણ કે તે સમય પ્રતિબંધિત છે.

૭. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે એ બાબતને ધ્યાનમાં લીધી નથી કે વાદીએ સામાવાળા નંબર ૧ દ્વારા કરાયેલ વેચાણ-દસ્તાવેજને સામાવાળા નંબર ૨ની તરફેણમાં પડકાર્યો નથી અને હકીકત એ છે કે વાદી તારીખના કરારની ચોક્કસ કામગીરી માટે આગળ આવ્યો છે, દાવો નિરાશાજનક

રીતે સમય પ્રતિબંધિત છે અને ચતુરાઈથી મુસદ્દો તૈયાર કરીને વાદીએ બતાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે કે દાવો મર્યાદાના સમયગાળાની અંદર છે અને તેથી, વર્તમાન નાગરિક પુનરાવર્તન અરજીને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે અને અરજીને નકારી કાઢવી જરૂરી છે.

વાદી – સામાવાળાની રજૂઆતો:

૮. તેનાથી વિપરીત, વાદીના વિદ્વાન વકીલે મુખ્યત્વે દલીલ કરી છે કે સી. પી. સી. ના આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ હેઠળ અરજીનો નિર્ણય કરતી વખતે, અદાલતે માત્ર ફરિયાદ સાથે જોડાયેલા ફરિયાદ અને દસ્તાવેજો પર જ વિચાર કરવો પડશે અને તે વાદીનો કેસ છે કે, કારણ કે દાવો મિલકતના સંદર્ભમાં ભાડાપટ્ટો કેસ ચાલી રહ્યો હતો અને પ્રતિવાદીએ વારંવાર ખાતરી અને વચનો આપ્યા છે, દાવો વર્ષ ૨૦૦૮ માં દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, જ્યારે વાદીને દાવો મિલકત વર્ષ ૨૦૦૮ માં સામાવાળા નંબર ૪ ને વેચવામાં આવી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

૯. વાદીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે વાદી ૨૯/૦૩/૨૦૦૮ પર સામાવાળા નંબર ૧ દ્વારા સામાવાળા નંબર ૨ ની તરફેણમાં ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ-દસ્તાવેજના અમલ વિશે જાણતો ન હતો અને તેથી, ઉપરોક્ત વેચાણ-દસ્તાવેજને પડકારવામાં આવ્યો

નથી.વધુમાં, એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે સામાવાળા નંબર ૨ દ્વારા સામાવાળા નંબર ૪ ની તરફેણમાં, તારીખ ૨૫/૦૭/૨૦૦૮ ના વેચાણ દસ્તાવેજમાં, અગાઉના વેચાણ-દસ્તાવેજ તારીખ ૨૯/૦૩/૨૦૦૮ નું કોઈ પઠન નથી અને તેથી, ઉપરોક્ત વેચાણ-દસ્તાવેજ વાદીની જાણકારીમાં ન હતો અને તે વાદીનો કેસ છે કે સામાવાળા નંબર ૨ ને તારીખ ૨૫/૦૭/૨૦૦૮ ના વેચાણ-દસ્તાવેજને અમલમાં મૂકવાનો કોઈ અધિકાર નથી અને તેથી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશમાં દખલ કરવાની જરૂર નથી અને હાજર સિવિલ રિવિઝન અરજી નામંજૂર કરવી જરૂરી છે.

૧૦. વાદીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે વેચાણ માટેના કરારની કામગીરી માટે કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં આવી નથી, તારીખ ૨૯/૧૧/૧૯૯૭ અને જ્યારે વાદીએ નોંધ્યું છે કે સામાવાળા વિકેતા દ્વારા કામગીરીનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે, ત્યારે જ વાદીએ વર્તમાન દાવો દાખલ કર્યો છે અને તે ફક્ત ૧૦/૦૫/૨૦૦૮ પર અથવા તેની આસપાસ જ છે, કે વાદીને ખબર પડી કે સામાવાળા વાદીની તરફેણમાં વેચાણ-દસ્તાવેજને અમલમાં મૂકવા માંગતો નથી અને દાવો મિલકતને સ્થાનાંતરિત કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છે કે જે વર્તમાન દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને, તેથી, તે આજની તારીખના પુરાવાની બાબત છે કે જેના પર પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કામગીરીને નકારી કાઢવામાં આવી છે અને ઉપરોક્ત હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, સી. પી.

સી. ના આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ ની જોગવાઈઓ હેઠળ દાવાને નકારી શકાય નહીં, જે મર્યાદા અધિનિયમની કલમ ૫૪ ની જોગવાઈઓ હેઠળ પ્રતિબંધિત છે. વધુમાં, વાદીના વિદ્વાન વકીલે એવી પણ દલીલ કરી છે કે વાદીએ ૨૭/૦૭/૨૦૦૮ તારીખના વેચાણ-દસ્તાવેજને પણ પડકાર્યો છે અને આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને પણ દાવાને આંશિક રીતે નકારી શકાય નહીં અને તેથી, અરજીને નકારી કાઢવી જરૂરી છે.

વિશ્લેષણ

૧૧. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી, ફરિયાદમાંથી અને ફરિયાદ સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજોમાંથી, નીચેની સ્થિતિ સ્વીકારવામાં આવી છે:

૧ વાદી અને પ્રતિવાદીએ ૨૯/૧૧/૧૯૯૭ પર કરાર કર્યો;

૨ ઉપરોક્ત કરારમાં કામગીરીની કોઈ નિશ્ચિત તારીખ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી નથી.

૩ વાદીએ ₹ ૧,૦૧,૦૦૦ ની રકમ માટે વેચાણની રકમ ચૂકવી છે—અને ₹૫૦,૦૦૦/- ની બાકીની રકમ પછીથી ચૂકવવાની હતી;

૧૨. તે સામાન્ય કાયદો છે, કે આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ હેઠળ અરજી પર વિચારણા કરવાના હેતુઓ માટે, કોર્ટે માત્ર દલીલો અને તેની સાથે દસ્તાવેજો પર જ ધ્યાન આપવું જોઈએ.[જુઓ:સલીમ ભાઈ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, (૨૦૦૩) ૫ એસ સી સી ૫૫૭, વગેરે.]તેથી, આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ હેઠળની અરજી પર વિચારણા કરતી અદાલત, દાવામાં કરવામાં આવેલા દાવાઓથી બંધાયેલી છે.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, દાવામાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ તેના અંકિત મૂલ્ય પર સાચા હોવા જોઈએ અને તેના ગુણ અથવા સત્યતામાં જઈ શકાતા નથી.

૧૩. નિ:શંકપણે, આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ એ ફરજિયાત જોગવાઈ છે અને જ્યારે પણ નિયમ ૧૧ની કલમો (એ) થી (એફ) માં ઉલ્લેખિત શરતો પૂરી થાય ત્યારે તેનો ઉપયોગ થવો જોઈએ.જોકે, તે એક પ્રચંડ શક્તિ છે.તેનો હળવાશથી ઉપયોગ કરી શકાતો નથી.વાદી ટોપીના ટીપાં પર બિન-અનુકૂળ ન હોઈ શકે.સ્વાભાવિક રીતે, આ શક્તિનો ઉપયોગ અત્યંત સાવધાનીપૂર્વક થવો જોઈએ.

૧૪. વર્તમાન કેસમાં, કરારની ચોક્કસ કામગીરી ઈચ્છતા વાદીને મર્યાદા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમ ૫૪ દ્વારા સંચાલિત કરવામાં આવશે, જે આ રીતે વાંચે છે:

આર્ટીકલ	સુટનું વર્ણન	મર્યાદા સમયગાળો	જે સમયથી સમયગાળો ચાલવાનું શરૂ થાય છે
૫૪.	કરારની ચોક્કસ કામગીરી માટે	ત્રણ વર્ષ	પ્રદર્શન માટે નક્કી કરવામાં આવેલી તારીખ, અથવા, જો આવી કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં ન આવે, જ્યારે વાદીને નોટિસ હોય કે પ્રદર્શન નકારવામાં આવ્યું છે

૧૫. કાયદાનો અમલ કરતા પહેલા, કેટલીક સંબંધિત હકીકતોની ચર્ચા કરવી મહત્વપૂર્ણ છે.૨૯/૧૧/૧૯૯૭ તારીખના વેચાણ કરારના ખાલી અવલોકન પર, કરારની કામગીરી માટે કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં આવી નથી.તેથી, વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, મર્યાદા તે તારીખથી શરૂ થશે જ્યારે વાદીએ નોંધ્યું

હશે કે કામગીરી નકારવામાં આવી છે.પ્રતિવાદીએ ચોક્કસ કામગીરીનો ઇનકાર કર્યો હતો અને ત્યારબાદ મર્યાદા બહાર દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો તે દર્શાવવા માટે દાવો અથવા દસ્તાવેજોમાં કંઈ નથી.તેથી, આવા કિસ્સામાં, મર્યાદા જરૂરી રીતે કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન બની જાય છે, તે એક અજમાયશી બાબત છે.

૧૬. આ કાયદાનું વધુ એક કિલ્લેબંધી છે.આદેશ ૭ નિયમ (ડી) માં, ઉપયોગમાં લેવાતી ભાષા એ છે કે દાવાને દાવામાં આપેલા નિવેદનમાંથી કોઈપણ કાયદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હોવાનું જણાય છે.આ ભાષા, સમાન જોગવાઈની અન્ય કલમોથી અલગ પડે છે, તે સ્પષ્ટ કરે છે કે આ કલમની તપાસ સંપૂર્ણપણે દાવાના દાવાઓ સુધી મર્યાદિત છે અને તેના પર પહોંચવાની કોઈ વ્યાખ્યાત્મક રીત હોઈ શકતી નથી.

૧૭. મર્યાદા અધિનિયમની કલમ ૫૪ના સંદર્ભમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે **ગુણવંતભાઈ મૂલચંદ શાહ વિરુદ્ધ એન્ટોન એલિસ ફેરેલ, (૨૦૦૬) ૩ એસ. સી. સી. ૬૩૪**માં નીચે મુજબ સૂચનાત્મક રીતે નિર્ધારિત કર્યું છે.

“૧૨. વાદીએ વેચાણ માટેના કરાર હેઠળ તેની સંપૂર્ણ જવાબદારીઓ કેટલા સમય સુધી નિભાવી હોય, જેમાં કામગીરી માટેનો સમય નિશ્ચિત

નથી, તે પ્રશ્ન ચોક્કસ કામગીરીના તેના અધિકારને જીવંત રાખી શકે છે અને કરારને અમલમાં મૂકવા માટે ૨૯ વર્ષ પછી અદાલતમાં આવી શકે છે, ખાસ કરીને અદાલત દ્વારા એ હકીકતના સંદર્ભમાં પણ વિચારણા કરવી પડી શકે છે કે ચોક્કસ કામગીરીની રાહત વિવેકાધીન છે અને તે ચોક્કસ રાહત અધિનિયમની સંબંધિત જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત છે. પરંતુ ફરીથી, આ પ્રશ્નોને પ્રારંભિક મુદ્દાઓ તરીકે નક્કી કરી શકાતા નથી અને તે એવા પ્રશ્નો નથી કે જેના આધારે દાવાને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત તરીકે બરતરફ કરી શકાય. મર્યાદાનો પ્રશ્ન મર્યાદા અધિનિયમની કલમ પઞ્ચના આધારે જ નક્કી થવો જોઈએ અને જ્યારે કેસ તે કલમના પ્રથમ અંગ દ્વારા આવરી લેવામાં ન આવે, ત્યારે સામાન્ય રીતે, મર્યાદાના પ્રશ્નનો સામનો પુરાવા લીધા પછી જ કરી શકાય છે અને પ્રારંભિક મુદ્દા તરીકે નહીં, સિવાય કે, વાદીએ નોટિસ આપી હતી કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કામગીરીનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તે જોવા મળે છે કે વાદીએ નોટિસની તારીખના ત્રણ વર્ષ પછી અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો. અહીં એવું નથી.”

૧૮. વધુમાં, ઉર્વશીબેન વિરુદ્ધ કૃષ્ણકાંત મનુપ્રસાદ ત્રિવેદી, (૨૦૧૯) ૧૩ એસ. સી. સી. ૩૭૨ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:

“૧૯. રત્નવતીના ચુકાદામાં [રત્નવતી વિરુદ્ધ કવિતા ગણશમદાસ,
 (૨૦૧૫) ૫ એસ. સી. સી. ૨૨૩:(૨૦૧૫) ૨ પેરા ૪૨ અને ૪૩માં
 એસ. સી. સી. (સી. આઈ. વી.) ૭૩૬] સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું
 હતું કે જ્યારે કરારમાં સમય નક્કી કરવામાં ન આવે, ત્યારે ચોક્કસ
 કામગીરી માટે દાવો દાખલ કરવા માટે ત્રણ વર્ષની મર્યાદા ત્યારે શરૂ થશે
 જ્યારે વાદીએ નોંધ્યું હશે કે પ્રતિવાદીએ કરારની કામગીરીનો ઇનકાર કર્યો
 છે.અહમદસાહબ અબ્દુલ મુદ્દા (૨) વિરુદ્ધ બીબીજાન [અહમદસાહબ
 અબ્દુલ મુદ્દા (૨) વિરુદ્ધ બીબીજાન, (૨૦૦૯) ૫ એસસીસી ૪૬૨ ના
 ચુકાદામાં:(૨૦૦૯) ૨ એસ સી સી (સી. આઈ. વી.) ૫૫૫] જ્યારે
 મર્યાદા અધિનિયમની કલમ ૫૪નું અર્થઘટન કરે છે, ત્યારે એવું માનવામાં
 આવે છે કે "કામગીરી માટે નક્કી કરેલી તારીખ" શબ્દો એક સ્પષ્ટ ધારણા
 છે.બીજો ભાગ "જે સમયથી સમયગાળો ચાલવાનું શરૂ થાય છે" તે એવા
 કેસનો ઉલ્લેખ કરે છે જ્યાં આવી કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં આવી
 નથી.બાલાસરિયા કન્સ્ટ્રક્શન (પી) લિમિટેડ વિરુદ્ધ હનુમાન સેવા ટ્રસ્ટ
 [બાલાસરિયા કન્સ્ટ્રક્શન (પી) લિમિટેડ વિરુદ્ધ હનુમાન સેવા ટ્રસ્ટ,
 (૨૦૦૬) ૫ એસસીસી ૬૫૮] અને છોટાનબેન [છોટાનબેન
 વિ.કિરીટભાઈ જલકૃષ્ણભાઈ ઠક્કર, (૨૦૧૮) ૬ એસસીસી ૪૨૨:
 (૨૦૧૮) ૩ એસ. સી. સી. (સી. આઈ. વી.) ૫૨૪] આ અદાલતે

સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે મર્યાદાનો મુદ્દો, હકીકત અને કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન હોવાથી, પુરાવા રજૂ કર્યા પછી જ નિર્ણય લેવાનો છે.

૨૦. સામાવાળા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દુષ્યંત એ. દવે દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓમાં ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોને લાગુ કરીને, અમારો વિચાર છે કે આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ સી. પી. સી. હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીનો નિર્ણય કરતી વખતે આ તબક્કે મામલાના ગુણ અને અવગુણોની તપાસ કરી શકાતી નથી. તે એકદમ સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે આ તબક્કે માત્ર દાવામાંના દાવાઓની તપાસ કરવાની છે અને હાથમાં રહેલા કેસમાં દાવામાંના દાવાઓના વાંચન પરથી, એવું કહી શકાતું નથી કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે. વાદીએ ક્યારે ઇનકારની નોંધ લીધી હતી તે મુદ્દો, એક એવો મુદ્દો છે જેનો ચુકાદો સુનાવણી પછી આપી શકાય છે. વાદી તરફથી અતિશય વિલંબ અને વિલંબ થયો છે એમ ધારીને પણ, તે આદેશ ૭ નિયમ ૧૧ (ડી) સી. પી. સી. હેઠળ દાવાને નકારી કાઢવાનો આધાર ન હોઈ શકે.

૧૯. વધુમાં એ નોંધવું અગત્યનું છે કે જ્યાં પણ કરારના અવલોકન પર (ફરિયાદ સાથે રજૂ કરાયેલ) એવું લાગે છે કે તેના અમલ માટે કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં

આવી ન હતી, ત્યાં આવી પરિસ્થિતિમાં, અદાલત ધારણાના ક્ષેત્રમાં પ્રવેશી શકતી નથી.તે સામાન્ય કાયદો છે કે મર્યાદા એ એક કાયદો છે અને તેથી, તે તેની સંપૂર્ણ કઠોરતા સાથે લાગુ થવો જોઈએ **બસાવરાજ વિરુદ્ધ જમીન સંપાદન અધિકારી, (૨૦૧૩) ૧૪ એસસીસી ૮૧**, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:

‘૧૨.તે એક સ્થાયી કાનૂની દરખાસ્ત છે કે મર્યાદાનો કાયદો કોઈ ચોક્કસ પક્ષને સખત અસર કરી શકે છે પરંતુ જ્યારે કાયદો આમ સૂચવે છે ત્યારે તેને તેની તમામ સખતાઈ સાથે લાગુ કરવો પડે છે.કોર્ટ પાસે ન્યાયી આધારો પર મર્યાદાનો સમયગાળો લંબાવવાની કોઈ સત્તા નથી.”કાયદાકીય જોગવાઈમાંથી વહેતું પરિણામ ક્યારેય ખરાબ હોતું નથી.અદાલત પાસે તે જોગવાઈની અવગણના કરવાની કોઈ સત્તા નથી કે જે તેની કામગીરીને પરિણામે થતી તકલીફને દૂર કરે.” વૈધાનિક જોગવાઈ કોઈ ચોક્કસ પક્ષને મુશ્કેલી અથવા અસુવિધા પહોંચાડી શકે છે પરંતુ અદાલત પાસે તેને સંપૂર્ણ અસર આપીને લાગુ કરવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી.કાનૂની ઉક્તિ ડ્યુરા લેક્સ સેડ લેક્સ જેનો અર્થ થાય છે "કાયદો સખત છે પરંતુ તે કાયદો છે", આવી પરિસ્થિતિમાં આકર્ષિત થાય છે.એવું સતત માનવામાં આવે છે કે, કાયદાનું અર્થઘટન કરતી વખતે "અસુવિધા એ નિર્ણાયક પરિબલ નથી".

૨૦. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, વર્તમાન પુનરીક્ષણ અરજીમાં કોઈ યોગ્યતા નથી અને તેથી તે મુજબ બરતરફ કરવામાં આવે છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે.

૨૧. સિવિલ રિવિઝન અરજીમાં કરવામાં આવેલા અવલોકનો માત્ર ફરિયાદ અને ફરિયાદ સાથે રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો પર આધારિત છે અને તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટે પ્રતિવાદીના જવાબને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને બંને પક્ષોના પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધા પછી મર્યાદા અધિનિયમની કલમ ૫૪ હેઠળ મર્યાદાના મુદ્દાને ધ્યાનમાં લેવો જરૂરી છે.

૨૨. વર્તમાન દાવો વર્ષ ૨૦૦૮થી પેન્ડિંગ છે અને તે મૌખિક પુરાવાના તબક્કે છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રાયલ કોર્ટને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે આ આદેશની રિટની નકલ મળવાની તારીખથી એક વર્ષના સમયગાળાની અંદર શક્ય તેટલી ઝડપથી દાવો તેના પોતાના ગુણદોષ પર અને આ આદેશમાં કરવામાં આવેલા કોઈપણ અવલોકનોથી પ્રભાવિત થયા વિના નક્કી કરે.

સહી/—

(ન્યાયમુર્તિ શ્રી સંજીવ જે. ઠાકર)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*